

EXPRESS CODZIENNY

Za Redakcją i Wydawnictwem: Stefan Kiedrzyński, Kielce, ul. Sienkiewicza 32

Wtorek 15 listopada 1938 r.

10 320

Krwawe starcia uliczne w Paryżu

między policją a komunistami -- Demonstracje przeciw premierowi i ministrowi skarbu

PARYŻ. Gwałtowne starcia między policją a komunistami nastąpiły w niedzielę rano w Paryżu w ciągu manifestacji zorganizowanej przez skrajną lewicę, na cześć powracających z Barcelony 1500 ochotników francuskich, zwolnionych z brygad międzynarodowych.

Około godz. 10-ej ochotnicy uszeregowani w kolumny udali się pochodem do domu metalowców przy placu Voltaire. Postępowało za nimi około 2.000 komunistów, wznosząc wrogie o-

krzyki przeciwko premierowi Daladier'owi i ministrowi Reynaud.

Policja starała się oddzielić kolumnę komunistów od oddziałów ochotników z Hiszpanii. Nastąpiły bijatki, w czasie których jeden z radnych miejskich został dość poważnie poturbowany.

Dopiero w godzinę później policja zdołała przywrócić porządek.

PARYŻ. 30 dekrétów, stanowiących pierwszy etap 3-letnie-

go planu min. Reynauda, ogłoszonych w niedzielę w specjalnym wydaniu dziennika urzędowego, zaskoczyło do pewnego

Współpraca słowacko-niemiecka

BRATYSAWA. Słowacka agencja prasowa wydała oficjalny komunikat o celu podróży odbytej w tych dniach do Berlina przez min. Durczańskiego. Min. Durczański według tego komunikatu przeprowadził rozmowę z przedstawicielami niemieckiego światła politycznego i gospodarczego o aktualnych sprawach politycznych, w szczególności zaś o przyszłej współpracy obu krajów w dziedzinie gospodarczej.

Zderzenie pociągów

NOWY JORK. Wczoraj nastąpiło w okolicy Southend (stan Indiana) zderzenie pociągów. Około 50 osób zostało rannych. Wśród rannych znajdują się przeważnie zwolennicy piłki nożnej, udający się na zawody do sąsiedniej miejscowości.

Echa antyżydowskich zarządzeń w Niemczech

WASZYNGTON. Ambasador niemiecki Dickhof odwiedził w niedzielę sekretarza stanu Cordella Hulla. Ponieważ odwiedziny te nastąpiły na żądanie Cordella Hulla, twierdzą w kołach zbliżonych do rządu, że po zostają one w związku z nowymi zarządzeniami wydanymi w Niemczech przeciwko Żydom.

Pogrzeb von Ratha

DÜSSELDORF. Pogrzeb zamordowanego w Paryżu sekretarza ambasady niemieckiej, von Ratha, odbędzie się we czwartek dn. 17-go listopada w Düsseldorfie na koszt Rzeszy niemieckiej.

stopnia, a nawet oszołomiło opinię publiczną francuską.

Przyznaje ona na ogół zgodnie ministrowi skarbu ogromną odwagę decyzji, ale po przeczytaniu litanii dekrétów z zaniepokojeniem skonstatowała, jak poważne ciężary nakładają one na wszystkich na rzecz naprawy sytuacji gospodarczej kraju.

Jeden z dzienników południowych stwierdził ironicznie, iż wszyscy we Francji chcieliby uzdrowienia finansów kraju, ale nikomu nie podoba się to, że list będzie kosztował obecnie 90 cent.

zamiast 65, a paczka papierosów t. zw. „Gauloises” — 3 frs 50 zamiast 3 frs.

Najostrzej wystąpiła przeciwko planowi min. Reynauda skrajna lewica, t. j. komuniści, którzy nawołują parlament do obalenia rządu. Bardzo stanowczo wystąpił również socjalistyczny „Populaire” w artykule b. premiera Bluma, który oświadcza, że program min. Reynauda jest istotnie apelem do zaufania, ale do zaufania ze strony kapitału nie zaś do zaufania szerokich mas pracujących Francji.

P. Prezydent R. P. w Cierlicku odwiedził Żwirkowisko i mauzoleum

13 b. m. przed południem po wysłuchaniu Mszy Św. w kaplicy zamkowej w Wiśle Pan Prezydent R. P. udał się wraz z małżonką samochodem przy pięknej, słonecznej pogodzie do Cierlicka, miejsca tragicznej śmierci Żwirki i Wigury.

Pan Prezydent na Żwirkowisku złożył wiązanek kwiatów, po czym udał się do mauzoleum, a następnie, korzystając z pięknej pogody, zwiedził całe wzgórze.

Pan Prezydent w rozmowie z towarzyszącymi mu osobami oświadczył, że tragiczna śmierć lotników opromieniona sławą

zwycięstwa urasta do znaczenia symbolu. Tak bowiem Bóg zrządził, że śmierć zaskoczyła najsłynniejszych bohaterów lotnictwa właśnie tu na żaolzańskim wzgórzu, tuż za dawną granicą.

Z krwią lotników spłynęła na tę ziemię urok zwycięstwa polskich skrzydeł.

Żwirkowisko stało się miejscem pielgrzymek ludności żaolzańskiej, jako symbol idącej ku wielkości Polski, jako symbol nierozwalnej wspólnoty uczuć Polaków po obu stronach granicy. To, co się stało 2 października b. r., było właśnie konsekwencjami tej wspólnoty.

Wybory do Senatu odbyły się wczoraj w całym kraju

Jak to już donosiliśmy, w niedzielę odbyły się posiedzenia wojewódzkich kolegiów wyborczych na których dokonano wyboru senatorów i ich zastępców.

Poniżej podajemy wyniki:

M. ST. WARSZAWA:

1) Beck Józef, 2) Barcikowski Stefan, 3) Dąbkowski Stefan, 4) Miklaszewski Bolesław, 5) Starzyński Stefan, 6) Szelągowska Anna.

ŁWÓW:

1) Dr. Molankowski Ludwik, 2) Bartłomiej Marja, 3) Bundzyk Marja, 4) Semkowicz Aleksander, 5) Pulnarowicz Władysław, 6) inż. Twardowski Mikołaj.

POLESIE:

1) Pacześniak Franciszek, 2) Milewicz Władysław.

STANISŁAWÓW:

1) dr. Zarzycki Ferdynand, 2) Hordyński Emilian.

ŚLĄSKIE:

1) Mr. R. Rudolf, 2) Grajek Michał, 3) Drozdowski Marian.

WILNO:

1) Prytor Aleksander, 2) Dobaczewski Eugeniusz, 3) Kamiński Władysław.

KRAKÓW:

1) inż. Skoczyła Stanisław, 2) dr.

Strzyński Władysław, 3) dr. Dućka Kazimierz, 4) Galica Andrzej.

ŁUCK:

1) Gedroń Tadeusz, 2) ks. Nosalewski Kazimierz, 3) Puławski Ignacy, 4) Tymoszenko Sergiusz.

TARNÓPOL:

1) Wróbel Wiktor, 2) dr. Lachowicz Wojciech, 3) Malicki Mikołaj.

LUBLIN:

1) Lechnicki Felician, 2) Katolbał Tadeusz, 3) Lelek Stefan, 4) Lachet Jan.

BIAŁYSTOK:

1) Łazarski Michał, 2) Siciński Stanisław, 3) Rataj Jan.

WOJ. WARSZAWSKIE:

1) Koc Adam, 2) Przedpełski Bolesław, 3) Rebiński Jan, 4) Róg Michał, 5) Budzanowski Józef.

KIEŁCE:

1) Tomaszewicz Leopold, 2) Berbecka Zofia, 3) Jędrusik Henryk, 4) ks. Zelek Roman, 5) Radziwiłł Krzysztof, 6) Lachocki Albin.

NOWOGRODEK:

1) Wielowiejski Janusz, 2) Godlewski Józef.

POZNAN:

1) Morawski Edward, 2) dr. Głowacki Zygmunt, 3) Rosada Stefan, 4) Dybczyński Sylwester.

ŁÓDŹ:

1) Dr. Fichna Bolesław, 2) Wilczyński Edmund, 3) Stolarski Blazej, 4) Hempel Stanisław, 5) Wasilewski Tomasz.

Eden tworzy nową partię w skład której wejdą pewne koła konserwatywne

LONDYN. B. minister spraw zagranicznych Eden wygłosił w sobotę wieczór w Lannington mowę, w której oświadczył między innymi, że organizuje obecnie „partię centrum”. Eden podkreślił konieczność pewnych zarządzeń, któreby spowodowały poprawę warunków społecznych. Oświadczył on, że demokracja musi dać dowód swej

żywołności tworząc „lepszą i potężniejszą Anglię”.

W związku z tą mową kursują pogłoski o połączeniu się pewnych kół konserwatywnych celem stworzenia nowej partii, na czele której stałby Eden. Pogłoski te są dementowane przez „Observer’a” i „Sunday Times’a”.

Japonia odrzuciła notę 3 państw domagających się wolnej żeglugi na rzecz Jangtse

TOKIO. Rząd japoński dał wczoraj formalną odpowiedź na noty przedstawione w zeszły poniedziałek przez Wielką Brytanię, Francję i Stany Zjednoczone, w których państwa te domagały się wolnej żeglugi na rzecz Jangtse.

Odpowiedź ta została doręczona

na przez ministra spraw zagranicznych Arite ambasadom trzech państw. Jak słychać, notę japońską odmownie załatwia

żądanie Wielkiej Brytanii, Francji i Stanów Zjednoczonych, motywując swą odmowę faktem, że Jangtse leży wciąż jeszcze w strefie wojennej.

Linia graniczna przez cmentarz!

Unieśli to pochowanie zmarłego

BUDAPESZT. Zaledwie w kilka dni po przeprowadzeniu podziału Rusi Podkarpackiej wychodzą na jaw trudności, dowodzące niemożności utrzymania nowoustalonej linii granicznej.

Z Munkacza donoszą, że linia graniczna oddzieliła miasto od

jedynego cmentarza, który pozostał po stronie czeskiej. Władze czeskie, do których zwrócono się o zezwolenie pochowania zmarłego w tych dniach mieszkańca Munkacza, odmówiły tego pozwolenia, zmuszając rodzinę zmarłego do pochowania ciała w innej miejscowości.

Król Karol w Monachium

Odbędzie konferencje z kancl. Hitlerem lub marsz. Goeringem?

BUKARESZT. Król Karol II i Wielki Wojewoda Michał opuścili Bukareszt w niedzielę o godz. 19.50, udając się do Londynu, gdzie złożą wizytę angielskiej parze monarchej.

LONDYN. Worespondent „Sunday Dispatch” donosi, że wizyta króla Karola rumuńskiego w Londynie posiada wielkie znaczenie polityczne i pozostaje w związku z postanowieniem Anglii utrzymania swych wpływów na Bałkanach. Ze

swej strony król Karol pragnie uchronić niezależność polityczną swego kraju przed naciskiem gospodarczej ekspansji Niemiec i w tym celu pragnie zdobyć środki na bardziej intensywną eksploatację bogactw naturalnych Rumunii.

W czasie pobytu króla Karola w Londynie ustalone zostaną ostateczne szczegóły kredytu w wysokości 15 milionów funtów, którego Anglia udzieli Rumunii. W kołach City lon-

dyńskiej twierdzą, że kredyt udzielony Rumunii będzie miał charakter kredytu czysto towarowego na zakup maszyn i innych gotowych wyrobów angielskich.

BUKARESZT. Jak słychać w drodze powrotnej z Londynu król Karol II zatrzyma się w Monachium, gdzie spotkałby się z marszałkiem Goeringem, a może i z kanclerzem Hitlerem.

„Baron” i „opiekun społeczny” — znanym aferzystą

Sensacyjny proces groźnej bandy oszustów -- Kontakt z osławionym adw. Rykowskim -- Działalność „Zarządu Dóbr Miłoszewo” -- Niesłychane metody

Wczoraj w Sądzie Okręgowym w Warszawie rozpoczął się proces szajki aferzystów, oskarżonych o dokonanie szeregu pomysłowych oszustw na szkodę wielu b. poważnych firm.

PIERWSZE MELDUNKI

Źródło sprawy rozpoczyna się w licznych meldunkach, jakie w ubiegłym roku zaczęły napływać do władz śledczych na Józefa Biernackiego.

Wobec tego prokuratura wszczęła dochodzenie, które po twierdzało zarzuty stawiane Biernackiemu w skargach.

Ustalono, że Józef Biernacki od 1933 r. dopuszczał się oszustw, które polegały na nabywaniu najrozmaitszych towarów i rzeczy na kredyt i niezwłocznej ich odsprzedaży za gotówkę po cenach niższych od rynkowych.

NIESPODZIEWANA ŚMIERĆ.

W toku wszczętego dochodzenia Józef Biernacki zmarł i skutkiem tego śledztwo w stosunku do niego umorzono, a sprawę przekazano władzom prokuratorskim, ponieważ w aferze Józefa Biernackiego byli zamieszani liczni jego pomocnicy i pośrednicy, odgrywający nieraz nawet pierwszą rolę.

„BARON” i „OPIEKUN SPOŁECZNY”

Przed wszystkim więc aresztowano dystyngowanego starszego jegomościa, Ludwika Horocha, który zwykł się podawać za barona, a we wszystkich nie małych aferach nadużywał stanowiska opiekuna społecznego, które to stanowisko, nie wiadomo dlaczego piastował.

Bo w gruncie rzeczy Horocha okazał się wytrawnym i niebezpiecznym kryminalistą.

LISTY GONCZE ZA WSPÓLNIKAMI.

Po aresztowaniu Horocha wielu jego współników uciekło

z Warszawy, a nawet i z Polski tak że do dzisiejszego dnia są poszukiwani listami gończymi.

Ujawniono zresztą, że Horocha miał bliski kontakt z przestępcą z osławionym już dzisiaj adw. Rykowskim, skazanym na trzy i pół roku więzienia za liczne malwersacje.

DOBRAŃE TOWARZYSTWO.

Resztę współników Horocha udało się schwycić i w okazałej liczbie pięciu osób zasiadli oni razem ze swym „szefem” na ławie oskarżonych.

Udzielali oni „fachowych” porad i technicznej pomocy nie tylko Horochowi, ale i Józefowi Biernackiemu. Tak np. jednym z oskarżonych jest magister praw, który zresztą jest znany Urzędowi Śledczemu nie tyle z działalności swej, jako prawnika, ale ze swych bezprawnych posunięć, które zakończyły się dwukrotnym zarejestrowaniem go na liście kryminalistów.

IDENTYCZNE METODY.

Inny z podsądnych Józef Etkin udzielając pomocy J. Biernackiemu w oszukiwaniach machinacjach, występował jako Anatol Zawadzki, przyjaciel Biernackiego.

Wszystkie przestępstwa, popełniane przez szajkę, polegały na użyciu tych samych prawie metod.

POMADKI DO UST SZACHA

Józef Biernacki, będąc współwłaścicielem nieruchomości ziemskiej Miłoszewo w powiecie morskim, stworzył szumny „Zarząd dóbr Miłoszewo”.

Dobra te były wydzierzawione, żadnego zarządu J. Biernacki nie sprawował, a chodziło tylko o nadanie kryminalnym zapędowi pewnego pozoru.

KUPOWANO CO SIĘ DAŁO.

J. Biernacki wraz z Horochem i in. zaczęli nabywać na kredyt wszystko, co się dało: drzewo w lasach państwowych, węgiel w Miejskich Zakładach Opalowych, maszyny młyńskie,

wapno, konie, masło, jaja, mydło, farby, pokost, węże gumowe.

Nie brak było nawet takich przedmiotów jak węże gumowe, wagi uchyłne i klisze „Adrema”.

Po otrzymaniu towarów oszuści sprzedawali je bez zwłoki po niższej cenie, jakie były na rynku kupieckim.

Poszkodowani, których było kilkadziesiąt firm, dowiadywali się na mieście, że sprzedany przez nich towar jest odsprzedawany poniżej wszelkiej kalkulacji. Straty tych firm sięgają kilkudziesięciu tysięcy złotych. J. Biernacki do tego stopnia nie liczył się z niczym, że oszukiwał nawet przy nabyciu samochodu jednego znajomego.

Zresztą sami jego pomocnicy kierowali na nim. Tak rzekomy „przyjaciel” Etkin podrobił na własną rękę weksel z podpisem J. Biernackiego.

POLOWANIE NA SREBRNE LISY.

Jeden z oskarżonych Ruslander, już nawet karany sądownie, zakupywał prawie we wszystkich magazynach futrzarskich w Warszawie srebrne lisy.

Rozprawom, które potrwały około 5 dni, przewodniczył sędzia Turowski. Oskarża prok. Fürstenberg. Na ławie obrończej zasiada 10 adwokatów.

Straszną śmierć 208 osób

podczas katastrofa nego oberwania się chmury

TEHERAN. W pobliżu m. Nahavend nastąpiło katastrofalne oberwanie się chmury. W krótkim przeciągu czasu katastrofa spowodowała śmierć 208

ludzi. Skutkiem gwałtownej ulewy oczekiwana jest powódź. Dotychczas stwierdzono zniszczenie 150 domów.

600 sfałszowanych dyplomów

lekarskich, prawniczych, inżynierskich i t. d.

PORTO ALEGRO. Donoszą z San Paulo, że policja ukończyła śledztwo w sprawie wydawania fałszywych dyplomów przez t. zw. „uniwersytet brazylijski”, prowadzący kursy korespondencyjne od r. 1912 do 1915.

Dotychczas stwierdzono, że w jednym tylko roku „uniwersytet” wydał 600 fałszywych dyplomów lekarskich, prawniczych, inżynierskich, dentystycznych i aptekarskich.

Do odpowiedzialności pociągnięto prof. Mario Antonino de Souza. Między posiadającymi fałszywe tytuły naukowe znajdują się poważne osobistości Brazylii.

Sukcesy wojsk chińskich

na froncie południowym

LONDYN. Według doniesień „News Chronicle” ze źródeł chińskich, wojska chińskie miały odnieść w ciągu ostatnich 24 godzin poważne sukcesy na froncie południowym. Chińczycy mieli zająć kilka mniejszych miejscowości oraz ważny punkt strategiczny Weiczau. Według tych doniesień, Japończycy stawiają stosunkowo słaby opór ofensywie chińskiej. Ze względu na trudną sytuację Japończycy przerzucili z Chin Południowych na teren walk w Chinach Południowych posiłki w liczbie przeszło 10.000 ludzi.

Według informacji dziennika do Amoy przybył transport złożony z 4000 ranych Japończyków.

Jerycho zostało zdobyte

przez wojska angielskie

JEROZOLIMA. Wojska angielskie zakończyły w niedzielę wieczór okupację miasta Jerycho, które w ciągu ostatnich 2 miesięcy znajdowało się w rękach Arabów. Natarcie wojsk angielskich nastąpiło niespodziewanie. Oddziały angielskie przybyły na 100 samochodach ciężarowych. W akcji brały udział liczne samoloty.

Przed zajęciem miasta samoloty angielskie zrzucały znaczną ilość ulotek, w których ludność miasta była wzywana do niestawiania oporu oddziałom angielskim.

Natychmiast po obsadzeniu miasta przez wojska angielskie ogłoszony został stan wyjątkowy na przeciąg 24 godzin.

Nasz wielki konkurs filmowy

Siódma lista zakwalifikowanych przez komitet redakcyjny

Zgodnie z zapowiedzią podajemy dziś siódmą listę kandydatów i kandydatek, zakwalifikowanych przez komitet redakcyjny:

37. Stanisława Jaworska, Warszawa

38. Rena Badowska, Jędrzejów

39. Jadwiga Olszewska, Warszawa

40. Maria Grudniak, Warszawa

41. Mary Bakowska, Warszawa

42. Jadwiga Stelmowska, Warszawa

JUTRO DAJSZY CIĄG LISTY

Skazanie 16 uczniów

CZERNIOWCE. Sąd Wojenny w Czerniowcach skazał 16-tu uczniów gimnazjum w Suczawie na kary więzienia od 6 do 18 miesięcy.

Uczniowie należeli do nielegalnej organizacji b. Żelaznej Gwardii.

Katastrofa samolotu

CZERNIOWCE. Na lotnisku w Czerniowcach spadł z nieznacznej wysokości z niewiadomych powodów samolot Fleet, prowadzony przez ucznia szkoły pilotów.

Aparat uległ zupełnemu zderzeniu, pilot został ranny.

Gdy żołądek źle trawi

należy mu pomóc. Przy uporczywej obstrukcji przynosi skutki łagodne przeczyszczające pigułka ALDOZA, znak ochronny „GÓRAL”. Usprawniająca trawienie, przeciwdziałająca złości przemianie materii oraz nadmiernej otyłości. Próbną pudełko 5 sztuk w cenie 0.15

ALDOZA

Francja nie prowadzi rokowań z Niemcami w sprawie kolonii

PARYŻ. Min. Bonnet, przyjmując przewodniczącego komisji spraw zagranicznych Izby Deputowanych Mistlera, oświadczył, że między Francją i Niemcami nie są prowadzone obecnie żadne rokowania w sprawie kolonii, jak również nie jest projektowane nawiązanie rozmów w tej sprawie.

W czasie konferencji z p. Mistlerem ustalona została sprawa zwołania komisji spraw zagranicznych.

Jak wiadomo, koła parlamentarne, niechętnie min. Bonnet, chciały doprowadzić do zwoła-

nia komisji jeszcze przed przyjazdem premiera Chamberlaina i min. Halifaxa do Paryża.

Min. Bonnet przeciwstawił się jednak temu manewrowi, który zmierzał wyraźnie do związania mu rąk w czasie rokowań z angielskimi mężami stanu.

Posiedzenie komisji spraw zagranicznych zostało więc zwołane na 30 listopada, t. j. już po wyjeździe premiera Chamberlaina i min. Halifaxa z tym, że min. Bonnet udzieli pełnych informacji na temat przebiegu rozmów francusko-brytyjskich

Natomiast przewodniczący komisji spraw zagranicznych Mistler 20 listopada, t. j. przed wizytą angielską, zwołał ma jedynie zebranie informacyjne bez udziału min. Bonnet.

Prasa paryska nawołuje, aby w czasie rokowań francuskich i angielskich mężów stanu zostało dokładnie uzgodnione wspólne stanowisko Anglii i Francji w sprawie rewindykacji kolonialnych, tak, aby opinia Francji nie była później zaskoczona jakimś samodzielnym posunięciem w tej sprawie ze strony rządu brytyjskiego.

Wesoły Kącik

Wałówka

Trudno i darmo panowie!
My mężczyźni musimy przyznać ze skruchą, że kobiety więcej od nas mają serca.

Nie wierzyć panowie? Łatwo się przekonać. Wystarczy, tylko w „dzień widzeń” stanąć przed więzieniem. Najpierw przed więzieniem dla mężczyzn, a potem przed więzieniem dla kobiet.

Przed więzieniem dla mężczyzn w takim dniu stoi duża kolejka kochających kobiet: żon, narzeczonych i kochanek.

A każda trzyma paczkę! Każda prócz uczucia w sercu, przynosi dowód pamięci — „wałówkę”.

A przed więzieniem dla kobiet?

Owszem, też stoi kilku panów. Gładko wygoleni, uczesani w żąbek, jeżeli mają coś w rękach, to najwyżej zapalonego papierosa. Jeżeli coś przyniosą, to najwyżej dobre słowo:

— Zośka, mordo kochana! Jak ci leci? Ciężko? Nie! Przecież! No, bądź zdrowa! Muszę wyrwać, bo dziś ochłaj u Kazi i się boję, żeby goście wszystkiego nie zjedli!

Byłem raz obecny przy widzeniach w więzieniu dla kobiet.

Wszyscy mężczyźni przyszli z pustymi rękami.

I tylko jeden przyszedł z paczką pod pachą.

Wszystkie aresztantki spoglądały zadośnie na szczęśliwą koleżankę.

— Widzisz! — słyszałem szept — Jądzce Pomidor przyniósł facet wałówkę.

— To jej mąż.

— Przyszł ci chłop! Z sercem... Pamięta... Nie tak, jak mój drań...

I sama Jądzka Pomidor, gdy ujrzała pod pachą męża paczkę, wzruszyła się do łez.

— Dobry jesteś Franuś. — szepiała, ocierając oczy — Dobry jesteś, że pamiętasz...

— Iii... to nic... — bąknął zażenowany małżonek — Ja ci tu przyniosłem...

— Dziękuję ci, Franuś, bardzo dziękuję!

— Za co, do licha, dziękuję? — mruknął niecierpliwie

— Ja ci tu przyniosłem, uważasz, moją bieliznę... Skarpetki się na nic zdarły... Czasu masz teraz dużo, to sobie pocerujesz...

I dwie koszule moje przyniosłem. Może ci tu dadzą pracę, bo już wszystkie mam brudne...

Napoleon Sądek

WODA MINERALNA W DOMU!

dzięki mineralnym
tabletkom musującym

VICHY, EMS,
KARLSBAD, PINNE

AP. KOWALSKI

KUPON

na BEZPŁATNĄ próbę tabletek WODY MINERALNEJ.

Po otrzymaniu niniejszego kuponu Fab. Chem. Farm. AP. KOWALSKI na próbę tabletek jednego z niżej wymienionych rodzajów wód mineralnych ze wskazaniem sposobu użycia.

Ems (selters), Vichy (grande — grille Celestins), Karlsbad, Marienband, Klasingen, Apenta, Borzom.

Imię i nazwisko: . . . . .

Adres: . . . . .

Kodzik żądanych tabletek: . . . . .

Po niedzielnych wyborach do Senatu

Nowa porażka grupy płk. Sławka

B. minister Skarbu płk. Matuszewski nie uzyskał mandatu
— Jeden książę w Senacie — Odmłodzenie Senatu — Tylko dwie kobiety — Niespodzianka polityczna

Bezpośrednio przed zwołaniem nowych Izb, nastąpił nominacja 32 senatorów przez Prezydenta Rzeczypospolitej. Do tychczas nie są znane nazwiska kandydatów i z tego powodu nie można jeszcze mówić o obliczu przyszłego Senatu.

Wybory niedzielne skończyły się również porażką grupy płk. Sławka. Mandat uzyskał jedynie b. marszałek Senatu płk. Prystor. Padł natomiast płk. Matuszewski b. min. skarbu i jeden z bliskich współpracowników b. premiera Sławka. Płk. Matuszewski nie uzyskał również mandatu podczas poprzednich wyborów senackich.

Nie wchodzi do Senatu konserwatyści, którzy byli w tej Izbie dość licznie reprezentowani. Jedyne rodowe nazwisko figuruje na liście wybranych, to ks. Krzysztof Radziwiłł, który dotychczas nie odgrywał żadnej roli politycznej, zabraknie natomiast ks. Janusza Radziwiłła, hrabiego Rostworowskiego, ks. Lubomirskiego i innych.

Kilku wybitnych kandydatów OZN, którzy nie uzyskali mandatów w wyborach sejmowych, przeszli do Senatu, że wymienimy tutaj pp. Katelbacha i Tomaszewicza. Z dawnych senatorów około 20 proc. wraca znowu do tej Izby. Na ogół Senat został odmłodzony.

W porównaniu z poprzednim

Senatem ilość kobiet jest nieznaczna. W Sejmie zasiadać będzie tylko jedna kobieta, a mia nowicie pos. Kudelska z Warszawy, do Senatu weszły dotychczas dwie kobiety p. Szela gowska z Warszawy oraz p. Bartłowa z Lwowa. W poprzednim Sejmie zasiadały dwie kobiety, a w Senacie 6.

Lewica legionowa została całkowicie pozbawiona wpływu, jak to wynika z zestawienia nazwisk. Z grupy „Naprawy” weszli do Izb tylko ci członkowie,

którzy wstąpili do OZN i są zwolennikami obecnego kierunku, wszyscy inni pozbawieni zostali mandatów. Braknie więc w Izbach przedstawicieli t. zw. demokracji prorządowej, reprezentowanej w poprzednich Izbach przez posłów dr. Nowaka, Kopcia, sen. Fleszarową, sen. Michałowicza, sen. Kwasniewskiego i innych.

Niespodzianką polityczną jest wybór płk. Koca. Ogólnie przypuszczano, że płk. Koc po zrezygnowaniu z szefostwa O.

Z.N. wycofał się z życia politycznego. Grupa katolicka reprezentowana będzie przez kilku księży oraz przez red. „Jana Rembelskiego”.

Pierwsze posiedzenie nowych Izb odbędzie się zapewne w przyszłym tygodniu około 25 bm. Poświęcone ono będzie wyborom władz.

Sesja zwyczajna, budżetowa rozpocznie się w pierwszych dniach przyszłego miesiąca zgodnie z wymogami konstytucyjnymi.

KASZEL

UPORCZYWY ŁAGODZI I USPAKAJA SYROP ŻYWKOSTU ŚWIEŻEGO
Mgr. E. GOBIECA SPRZEDAŻ: APTEKI I DROGERIE. SKŁAD GŁÓWNY
W. WA MIODOWA 14. Flakon 3 złote

Zginęło dwóch kierowców

podczas strasznej katastrofy samochodowej

BUENOS AIRES. Wczoraj w czasie wyścigów samochodowych w Tresarroyos wydarzyła się straszna katastrofa, która pociągnęła za sobą śmierć dwóch zawodników.

Na zakręcie w pewnej chwili niemożliwym było wydobyc

zderzyły się cztery maszyny, biorąc udział w wyścigach. Benzyna z rozbitych maszyn zapaliła się.

Akcja ratunkowa była niezwykle trudna, gdyż prawie że

spód zwałów żelastwa rannych kierowców i mechaników. Dwóch zawodników uległo całkowitemu zwegleniu, trzech mechaników i trzy osoby spośród publiczności zostały ciężko rane.

Nowe kredyty na zbrojenia!

Oto treść raportu szefa sztabu armii St. Zjednoczonych

WASZYNGTON. Szef sztabu generalnego armii Stanów Zjednoczonych, generał Malin Craig, w swym rocznym raporcie zaleca jak najszybsze powiększenie rezerwy materiału wojennego i efektów armii amerykańskiej.

Zdaniem gen. Craiga, rezerwy obecne są najzupełniej niewystarczające, wobec czego należy natychmiast podwyższyć stan liczebny armii do 168.000 ludzi łącznie z 21.500 ludzi, należących do lotnictwa.

Wyszkolenie oficerów rezerwy, a szczególnie specjalistów, musi być pogłębione, a jednocześnie szkolenia powinna być większa liczba ludzi.

W zakresie wyposażenia armii generał zaleca polepszenie jakości i powiększenie ilości broni przeciwlotniczej i czołgów, zaopatrzenia całej piechoty w broń półautomatyczną i przy-

dzielenie piechocie lekkich części.

Szef sztabu w swym raporcie nie omawia spraw lotnictwa, stwierdzając, że lotnictwo istotnie jest stale ulepszane, jeśli chodzi o materiał, a powiększenie co do ilości.

Raport kładzie w końcu nacisk szczególnie na przyznanie dostatecznych kredytów na obronę narodową, która ma być doprowadzona do takiej doskonałości, by Stany Zjednoczone mogły stawić czoło każdemu napastnikowi.

„Wdzięczne matki“

zbierają na pomnik ku czci Chamberlaina

LIZBONA. Dziennik „Diário de Notícias” wystąpił z inicjatywą postawienia w Lizbonie pomnika Chamberlaina z dobrowolnych składek matek portugalskich. Pomnik wystawiony będzie w imieniu „wdzięcznych matek”.

Inicjatywa dziennika znalazła szeroki oddźwięk u kobiet portugalskich i w ciągu krótkiego czasu zebrano z drobnych składek już poważną kwotę 87000 eskudów.

Pomnik ma stanąć na jednym z placów Lizbony.

Wstrząsający wypadek w gimnazjum

RZYM. Grupa uczniów, ćwiczących na wysokiej drabinie na podwórzu gimnazjalnym, uległa wypadkowi.

Drabina, niedostatecznie umocowana, runęła. Trzech uczniów poniosło śmierć.

Strzelanina w Haif'e

JEROZOLIMA. W ciągu niedzieli na ulicach Jaffy zabito jednego Araba. W Haifie doszło do strzelaniny, w czasie której został zraniony celnik arabski i jeden Żyd.

Donoszą, że pod Haifą powstańcy podpalili rurociąg naftowy.

Huragan szalał w porcie

PORTO ALEGRE. Port Santos nawiedził silny huragan, który wyrządził wielkie straty materialne, a nadto spowodował szereg ofiar w ludziach.

Puder witaminowy

KUPON

Imię . . . . .
Nazwisko . . . . .
Adres . . . . .
kolor dotychczas używanego pudru . . . . .

ZDOBĘDZIESZ POWODZENIE U MĘŻCZYZN, PIELEGNUJĄC RACJONALNIE CERĘ!

Najwybitniejsi lekarze dermatolodzy, zalecają stosowanie środków kosmetycznych, zawierających witaminy. Odkrycie witamin jest dla kosmetyki ukoronowaniem jej dążeń i celów. Puder „Penny”, zawierający witaminy, odżywia, konserwuje i uszlachetnia cerę, czyniąc ją zdrową i powabną. Przy stałym używaniu witaminowego pudru „Penny”, cera nabiera wyglądu młodzieńczego, staje się aksamitna i idealnie

matowa. Pamiętajcie Piękne Panie! Wdając i powodzenie zapewni Wam idealnie matujący Puder Witaminowy „Penny”.

Bezpłatną próbkę Pudru Witaminowego „Penny” otrzymać można po nadesłaniu wyżej umieszczonego kuponu za załączeniem znaczka pocztowego na gr. 15 pod adresem — firmę „Gilot”. Warszawa — Wronia 71.

K. RYLSKI Tajemnica Czarnej Damy

SENSACYJNA POWIEŚĆ
WSPÓŁCZESNA OSNUTANA
PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Po długich poszukiwaniach, bliski rozpaczy, zapukał Poradzki do drzwi małej chatki rybackiej. Jacyś staruszkowie zaprosili go do chaty. W rozmowie dowiedział się, że są to polscy wieśniacy z nad Pilicy, którzy przed wojną wyemigrowali z kraju.

A co pana sprowadza w te strony? — zapytał wreszcie staruszek.

Poradzki waha się. Nie wie, czy może tym dobrym starym ludziom opowiedzieć całą prawdę...

Tyle razy zawiódł się na ludziach, czy tym razem znajdzie współczucie i zrozumienie?...

Czy nie zechcą go odprowadzić z powrotem do domu dla obłąkanych?

Przed oczyma Poradzkiego staje biały dom dla obłąkanych. Podświadomie zadrżał.

Staruszkowie zamieniają spojrzenie. Milczenie obcego, jego wahanie się, które dostrzegają, budzi w nich podejrzenie.

Nagle stara dostrzegła łzę spływającą po policzku gościa. Poradzki spuszcza głowę, nie może opanować się, nie ma też tyle sił, by opowiadać o swych mękach.

— Co panu jest? — pyta staruszka. — Czemu pan płacze? Boże drogi!... Stara już jestem a nigdy dotąd nie widziałam mężczyzny płacącego...

Poradzki opuszcza głowę jeszcze niżej i cicho mówi:

— Oplakuję mój straszny los... Znosiłem do tychczas męczarnie, które sam spowodowałem...

— Kim pan jest? Jak się pan nazywa? — pyta się znowu stary rybak.

— Jestem Seweryn Poradzki... Mieszkam w Warszawie, gdzie posiadam duże przedsiębiorstwo... Znalazłem się tu opuszczony przez wszystkich i wyglądam jak żebrak, nieprawdaż?...

Stara odsuwa się na bok. Słowa tego człowieka wydają się jej nieprawdopodobne... Odnosi wrażenie, że ma do czynienia z człowiekiem chorym...

Stary natomiast wyjmując fajkę z ust, wpatruje się w Poradzkiego i jeszcze raz zapytuje:

— Jak się pan nazywa?

— Seweryn Poradzki. Dlaczego się pan o to pyta?

Hm... Nazwisko jest mi jakoś dziwnie znane...

— Naprawdę — pyta się uradowany — Pan zna to nazwisko?...

— Tak... Tak... Znam to nazwisko... Na pewno... Nie mogę sobie przypomnieć skąd... Gdzie to nazwisko spotkałem...

— Pan mnie zna? — Pyta się Poradzki oszołomiony.

Stary patrzy się wnikliwie na Poradzkiego. Jego żona siedzi obok niego, nie rozumie co tu zaszło.

— Zdaje się, że pana gdzieś widziałem — podejmuje na nowo rozmowę rybak — Ale nie w takim stanie, jak teraz...

— Gdzie?... Kiedy?...

— Ach! Ta niedołączna pamięć — pociera rybak czoło — Na starość pamięć zepsuła się...

Nagle wyjął jednym ruchem fajkę z ust, wstał z ławy i krzyknął:

— Wiem...! Przypominam sobie...

— Co? — zapytują staruszka i Poradzki.

— Przypominam sobie, gdzie pana po raz pierwszy widział... Zaraz... Zaraz... Chwileczkę...

— Niech pan mówi prędzej... Gdzie mnie pan widział?...

— Zdaje się, że nazwisko to spotkałem w jakiejś warszawskiej gazecie — Spogląda na szafę — Już... Już... Zaraz się dowiem... Kiedy jeżdżę do miasta, przywożę sobie stamtąd gazetę polską...

— Tak... Tak... — przytakuje stara.

— Chowam każdą gazetę, każdą wiadomość z kraju... A kiedy zaczyna dopiekać tęsknota za krajem, zdejmuję sobie tę paczkę gazet z szafy... To mi zastępuje najlepszą wódkę — Wskazuje na plikę pośliskich gazet, którą teraz trzyma w ręku.

— Tak... Tak... — kiwa żona głową — To jest jedyna nasza radość... Jedyna wieść z kraju...

Rybak rozwiązuje paczkę i zaczyna przeglądać gazety.

— Zaraz zobaczymy... Cierpliwości...

Poradzki nachyla się również nad gazetami. Jak dawno nie widział już drukowanego słowa... Dawno już nie widział polskiej gazety...

W izbie zalega cisza. Poradzki słyszy bicie własnego serca, które zagłusza od czasu do czasu szeleszczących stron.

Stary nagle jakby zamarł. Trzyma gazetę w ręku i nie porusza się wcale. I oto spogląda raz na gazetę, raz na Poradzkiego i znowu na gazetę.

— Jak mi Bóg miły, to przecież pan tu w gazetce, tylko trochę inaczej pan tu wygląda. To pan jest tym tajemniczo zaginionym mężem...

Poradzki ujmując drżącymi rękoma gazetę. Patrzy na fotografię, z trudem czyta, litery skaczą mu przed oczyma. Czyta z zapartym tchem.

Dowiaduje się, że mieli go za umarłego, że odbyl się nawet jego „pogrzeb...” Patrzy na fotografię, która była zrobiona kilka lat temu...

Gazeta wypada mu z rąk.

— Tak... To ja... ale to był dopiero początek moich czarnych...

— Jak się pan wziął tutaj?... Czy rodzina pańska wie już o miejscu pańskiego pobytu?...

— Nie... Wszystko z powodu tej kobiety... Tej czarnej damy...

I nie mogąc ukryć łez, które spływają strumieniem po policzkach, opowiada Poradzki starym o okrutnych mękach, jakie spowodowała ta szatańska kobieta. Dowiadują się, jak go umieściła w zakładzie dla umysłowo chorych i w jaki sposób zdołał stamtąd uciec...

— Wiem, że wyrządziłem temu posługaczowi krzywdę... Nie zasłużył na to... Nie miałem innego wyjścia... Ta podła kobieta zapewne przekupiła władze zakładu, które nie dawały wiary moim słowom i skargom... Nie pomogły żadne prośby... Do nóg im padałem...

— A więc, dzisiaj pan uciekł z domu obłąkanych — z oczu rybaka wyziera strach.

— Tak!... Kilka godzin temu...

— Nieszczęśliwy człowieku — lka staruszka.

— Tak... Taka kobieta jest na wszystko gotowa... Pan musi ją do sądu podać... Takich diabelskich wyczynów nie można nikomu darować...

— W tej chwili myślę tylko o tym by dostać się z powrotem do domu, do mojej żony i dzieci...

— Wzdycha Poradzki.

Cała trójka zaczyna radzić nad tym, w jaki sposób nieszczęśliwy ojciec może się przedostać do kraju.

Nagle rozlega się gwizd i wnet po tym liczne głosy...

Stary kieruje się ku drzwiom, chcąc przekonać się co się dzieje, ale Poradzki zastępuje mu drogę i załamując ręce błaga:

— Na miłość Biską, nie otwierajcie drzwi!... To mnie na pewno gonią! Ratujcie mnie!...

(Dalszy ciąg jutro).

Z. LIRSKI Gdzie mój mąż?

TRAGICZNE DZIEJE TRÓJGA LUDZI RZUCONYCH NA FALE LOSU

Tomek przystąpił do bandy przemytników alkoholu i w domu znów pojawiły się pieniądze. Tomkowa nie była jednak z tego zadowolona, lękała się przede wszystkim o życie męża, poza tym napawali ją lękiem jego nowi wspólnicy, a szczególnie jeden z nich, który nazywał się Jim i którego sposób zachowania się wskazywał, że jest hersztem bandy. Lękała się go z następujących powodów:

— Starszy, solidny pan. Czy nigdy nie widziałas jego reklamy? Posiada jedną z największych perfumerii na Broadwayu. Jedno jest tylko w tym wszystkim przykre: jazda koleją podziemną do pracy i powrót do domu zabiorą mi codziennie trzy godziny.

Z tego jednak Tomkowa była najbardziej zadowolona. Była niezmiernie rada, że Nelly będzie zajęta przez cały dzień i nie będzie miała możliwości ujrzeć nowych „wspólników” ojca, którzy zaczęli go już odwiedzać... Ich twarze mówiły Tomkowej wyraźnie, do czego zdolni są ci ludzie... Szczególnie napawał ją lękiem pewien młody jegomość o dużej szramie na prawym policzku, którego nazywano „Jimem”. W jego sposobie zachowania się było coś, co mówiło, że jest on hersztem bandy. A lękała się go Tomkowa z następujących względów:

Pewnego razu Tomkowa przypadkowo usłyszała jak „Jim” oświadczył jej mężowi:

— Dlaczego nie pokazujesz mi twej córeczki? Jeśli rzeczywiście jest tak ładna, jak mówisz, to możemy mieć z niej wiele korzyści...

Z niecierpliwością czekała Tomkowa na to, aby jegomość ten poszedł sobie. Obawiała się bowiem, że spotka w mieszkaniu Nelly. Domyślała się również na czym polegają nieczne plany jej męża. Wiedziała już, że mąż wstąpił na śliską drogę i przyprowadził ją o rozpacz, że ona nie jest w stanie sprowadzić go z tej drogi...

Jak jednak ustrzec Nelly?.. Nie wiedziała przecież jeszcze o niczym. Przypuszczała, że „ojciec”

znów zaczął w uczciwy sposób zarabiać pieniądze. Nie wynajęli jeszcze nowego, dużego mieszkania, ale ich małe, trzypokojowe mieszkanie przybrało obecnie inny wygląd, na pierwszy rzut oka poznawało się, że mieszkają tutaj zamożni ludzie. Ostatnio Tomkowa pięknie urządziła pokój Nelly, który wyglądał jak uroczą klateczkę przeznaczoną dla cudownego ptaka.

Dziewczyna zarabiała przecież nieźle i całą pensję wręczała matce. A co teraz zamierza uczynić „ojciec” i jego banda z Nelly? Co chce od niej Jim?

Była niezmiernie rada z tego, że Nelly pracowała daleko od domu, że wychodziła z rana i wracała późnym wieczorem, gdy „ojciec” i jego towarzysze zabierali się dopiero do „pracy”, której nie można było wykonać za dnia...

Pewnego jednak wieczoru, Nelly, wróciwszy z pracy, ujrzała przed bramą „matkę”, która miała nie zwykle zatroskaną twarz. Nelly dostrzegła również, i to ją najbardziej dziwiło, że matka jest niedbale ubrana. Była wprawdzie w płaszczu, ale bez kapelusza. Nie mogła sobie wyobrazić, aby „matką” ubraną w ten sposób zamierzała dokąd się udać. Przecież to po prostu nie wypadało!

I Nelly, jak gdyby przeczuwając coś złego, dobiegła do „matki” i zapytała drżącym głosem:

— Mamo... co robisz przed bramą?... Czy coś się stało?

— Nic... dziecino... — głos Tomkowej silnie drżał.

— Czekam właśnie na ciebie...

— Nie rozumiem, mamo — silnie zaniepokoiła się Nelly — Czełasz na mnie na ulicy?... Poznaję po twojej twarzy... Powiedz, co się stało?... Czy ojciec cię obraził?

— Ach, nie. Przecież dobrze wiesz, że nie przewo-

wiązuje już wagi do jego słów... Ale nie chodź tam... Będziesz tutaj czekała razem ze mną...

— Mamo, co to ma znaczyć? — ujęła ją za rękę Nelly, zadrżawszy lekko — Powiedz mi wreszcie co się stało? Czy ojciec jest w domu?

— Tak.

— Dlaczego więc nie pozwalasz mi udać się do mieszkania?

— Teraz nie można tam iść... Należy poczekać...

— Mamo... przerażasz mnie...

— Nie, nie. Specjalnie czekałam na ciebie przed bramą... Poczekamy tutaj dopóki tamci się nie oddalą...

— Co to za ludzie? O czym ty mówisz?...

— Twego „ojca” koledzy... Czy rozumiesz Nelly — dobierała Tomkowa odpowiednich słów — Nie chcę, abyś ich widziała... i aby oni ciebie widzieli...

— Dlaczego? — w oczach Nelly malowało się przerażenie — Dlaczego nie wolno mi ich widzieć? Nie rozumiem cię, mamo! Kim są ci ludzie?

— Nie wiem dokładnie... Nie podobają mi się jednak... I dlatego... rozumiesz... poczekamy tutaj. Są tam już bardzo długo. Z pewnością zaraz odejdą...

— Ale kim oni są? — stawiała się coraz bardziej natrączywa Nelly.

— Wyjaśnię ci to innym razem — załamał się głos Tomkowej. — Ach jakbym pragnęła, aby ojciec prowadził inne interesy...

— Dlaczego? — zdziwiły Nelly słowa „matki” — Ojcu powodzi się ostatnio przecież wcale nieźle... — Ja również zarabiam...

— Tak, ale jego wspólnicy, Nelly... i zresztą sam charakter tych interesów... Nie możesz jeszcze tego zrozumieć...

— Wyjaśnij mi więc. Widzę mamo, że coś cię gnębi i ukrywasz to przede mną...

Tomkowa chciała zmienić temat rozmowy i zaczęła jej coś opowiadać. Myślała bowiem, że Jim i po zostali wspólnicy męża, których Tomek dzisiaj znów sprowadził do mieszkania, w końcu odejdą...

Wizyta ich jednak przedłużała się w nieskończoność. Tomek specjalnie ich zatrzymywał. Chciał bowiem poznać swoich nowych kolegów ze swoją uroczą „córeczką”, którą chcieli wciągnąć do „interesów”. Właśnie z tego względu, że Nelly była tak ładna. A ładne dziewczęta mogły wiele zdziałać w tego rodzaju interesach. Należało je tylko nauczyć, jak ma „człowiek” policzantów, którzy tenili tego rodzaju ludzi, co „ojciec” i jego wspólnicy...

(Dalszy ciąg jutro).

Kalendarz dnia

WTOREK

15

Listopada

Gertrudy p. Leopolda.
Słowański: Przybyła.
Słońca wsch. 6.55, zach. 15.45.
Księżyc wsch. — zach. 12.41.

KRONIKA HISTORYCZNA:
1425. Hold książąt Mazowieckich Polse.
1587. Szturm na Kraków Maksymilia na Ausriackiego, odparty przez Zamojskiego.
PRZYSŁOWIA LUDOWE:
Pierwej sto godzin wycieczce.
Zanim się nie wzięta obierze.
CIEKAWY WIADOMOŚCI:
Kłatusy w doniczkach utrzymują się 50 i więcej lat.

Poradnia życiowa
Rolf Nelsona

Halina Z. D. — D. Kupony porady prawnej nie mają nic wspólnego z poradnią życiową. Jeśli zależy Pani na odpowiedzi, to mogę przesłać na prywatny adres po nadesłaniu 3.50 w znaczkach pocztowych na mój adres: Warszawa, Zienna 4-6. Po nadesłaniu znaczka na porto odeślę fotografię.
Legit. Nr. 60678. Wyczuwam, że oświadczając Pani miłość do szefa, która nie pozwala Pani o niczym innym myśleć. Szef Pani jest dobrym i kochającym mężem i pod żadnym warunkiem nie sprzeniewirzy się swojej żonie. Musi Pani zatym za wszelką cenę opanować to uczucie, gdyż na wzajemność w tym wypadku nie może Pani liczyć. Jeśli jednak nie, prześlanie Pani starać się o nawiązanie bliższego kontaktu wymówi Pani podługę, a tak szybko drugiej nie otrzyma Pani obecnie. Niewolno Pani być lekkomyślną, szczególnie, że celu nie osiągnie Pani. Brat tak szybko do zdrowia nie wróci. Choroba jego wymaga dłuższej kuracji.

DINOL — DONT

rzeczywiście
najlepsza PASTA do

ZEBÓW

Na malej wokandzie...

Mieszkanie ze sznytem
czyli: „Norne melodie”

(A. E.) — Nie jesteś teraz obecnie żaden mortus, tylko facet forsiasty — mówił pan Roman Marcik do Władysława Żołądka, który miał się właśnie żenić bogato. — Znakiem tego musisz się urządzić ze sznytem. Meline wezmiesz trzypokojowe. W jednym pokoju salon dla gości skuteczniejsz, w drugim swoje sypialkę, a w trzecim sypialkę żony.
— Po cholere dwie sypialki? — zdziwił się pan Żołądek.
— Zaraz widać żeś petak i łapciuch zwyczajny, o wiele się na takich rzeczach nie wyznajesz. Dwie sypialki to wielka wygoda. Ślubna małżonka naduchem ci nie chrapie, także sam łokciem czyli też piętą przez sen nie trąca i kimiesz, brachu, jak ten król.
I w ogóle w obecnym czasie tylko zwyczajne ludzie po jednej sypialce mają. A tobie, że posażne panne bierzysz, nie panuje inaczej, jak we dwóch sypialkach fasonu zadawać.
Pan Żołądek jednak marszczył czoło i drapał się po głowie, mocno zafrasowany.
— Uważasz, Romek... było nie było, jednak ślubne małżeństwo... w razie czego jak to być?

— W razie czego jedno na drugie zagwizda i będzie w porządku!
Argument ten do reszty przekonał pana Żołądka, który też urządził mieszkanie w myśl wskazań przyjaciela.
W dwa tygodnie po ślubie pan Roman spotkał na ulicy młodego małżonka i przestraszył się na jego widok.
— Coś taki bladey, Żołądek? Wyglądasz, jakbyś się do matki ziemi sztykował!
Pan Żołądek westchnął boleśnie.
— Jak mam wyglądać, o wiele od dwóch tygodni ślipiów nie zmroziłem.
— Czemu to?
— A bo żona po całych nocach gwizdała!

Dodać należy, że mieszkanie o dwóch sypialniach ściągnęło gorsze jeszcze kłopoty na biednego pana Żołądka.
Mianowicie sąsiedzi zaskatczyli młodą parę w komisariacie o zakłócanie nocnej ciszy ustawicznym gwizdaniem, co pociągnęło za sobą sprawę w sądzie stałościskim i 20 złotych grzywny.

PAUL BRINGUIER

Hollywood — raj i piekło kobiet
Pierwsza wizyta w atelier

37.

Równoległe do Sumset Boulevard i Santa Monica Boulevard biegnie Melrose Boulevard. Rzuca się tam w oczy przede wszystkim wysoki jasno-żółty gmach, w którym mieszczą się atelier RKO, oraz stary gmach budowany w stylu gotyckim, gdzie znajdują się studia radia. W pobliżu tych gmachów z lewej strony przecina Melrose Boulevard mała uliczka.

Nazywa się ona Marathon. Panuje na niej prowincjonalny spokój. Hałas i gwar panujący na bulwarze tutaj nie dociera. Z jednej strony jest ona pełna słońca, a druga jej strona jest pogrążona w cieniu. Po przejściu jakichś pięćdziesięciu metrów widać się olbrzymią kratę, na której umieszczona tabliczka z napisem: „Studia Paramount”.

Jest to jedyne miejsce w Hollywood, w którym widziałem pewną swobodę i niedbałość. Uliczka ta ma w sobie coś z uliczki neapolitańskiej. Słyszysz się tutaj śmiejących się przechodniów i widzi się ludzi, którzy rozmawiają z sobą przez szerokość ulicy.

Wysoki Murzyn, który zawsze gra na ekranie głupich pomysłów naczyn, klęknął przy strumyku i bawił się w zawiłą grę kółek i patyków z małym chłopcem Georges Raft, który miał czapkę nasuniętą na czoło, był bez krawata i miał odpiętą koszulę, opierał się o mur, wsuwał rękę w kieszenie i wygrzewał się na słońcu. Nagle zatrzymało się długie, białe auto i wysiadła z niego wspaniała kobieta. Nikt na nią nie zwrócił

uwagi... Obok przeszła młoda dziewczyna w niebieskiej sukience, w pantoflach na niskim obcasie, trzymająca zeszyt pod pachą. Była to Olimpia Bradna. Przed kratą siedziała na

CLAUDETTE COLBERT

chodniku stara Meksykanka i sprzedawała kwiaty.

Na teren studia Paramountu wprowadziła mnie Marlena, która nosiła błękitne spodnie, żółtą bluzeczkę i miała ręce wetknięte w kieszenie. Dozorca stojący przy wejściu do studia, olbrzym noszący białą koszulę i uzbrojony w rewolwer, przywitał ją serdecznym uśmiechem.

Wewnątrz aleje z białego cementu krzyżowały się ze sobą pod kątem prostym. Wzdłuż tych alei biegły wielkie hangary z szarego cementu, na których ścianach były wymalowane wielkie czarne cyfry. Obok nas przebiegał wysoki młodzieniec, który zaraz znikł w drzwiach jednego z hangarów. Był to Gary Cooper, który nakręcał jednocześnie dwa filmy: „Marco Polo” w Warner Bros i „Osmą żonę Sienobrodę” tutaj. Biegał więc od jednego studia do drugiego.

Na terenach studia roi się od prywatnych policjantów, którzy uważnie przyglądają się wszystkim nowym twarzom, zatrzymują nieznajomych i proszą o przepustki. Nikomu, nawet prezydentowi Rooseveltowi, nie wolno wchodzić na ten „święty teren” bez przepustki podpisaną przez dwie lub trzy odpowiedzialne osoby.

Istnieje kilka rodzajów przepustek. Przepustka koloru niebieskiego zezwala na swobodne poruszanie się na całym terenie, jednak bez prawa zwiedzania atelier, żółta — na przekroczenie jednego z atelier, a biała — na zbliżenie się do tego miejsca danego atelier, gdzie ustawione są dekoracje i gdzie kręci się film.

Miałem to szczęście, że pozwolono mi na swobodne poruszanie się w terenie i jednocześnie na zwiedzanie poszczególnych

atelier. Marlena zaprowadziła mnie do atelier numer 9. Po jasnym skrawym świetle zalewającym podwórko, tutaj wszystko wydawało się niebieskie i pełne ciszy.

W atelier szykowano się do nakręcania strasznej sceny rozbicia się statku. Pośrodku atelier utworzono basen. Był to kwadrat, którego każda ze ścian posiadała dwadzieścia metrów długości. W każdym rogu basenu znajdowały się wielkie drewniane koła. Uderzały one w wodę, która silnie falowała i tworzyła gwałtowne wiry. Wokół basenu wznosiły się dekoracje wysokie na jeden metr. Przedstawiały one skały i miasto. Na „wzburzonych falach” basenu tańczył stateczek podobny do tego, jakim bawią się dzieci.

Mechanicy ubrani w gumowe kombinezy, które sięgały im do pasa, weszli do basenu i umieszcili na miniaturowej dekoracji, oraz na stateczku małe reflektory.

Scena ta, która zostanie odpowiednio sfotografowana da na ekranie obraz straszliwej burzy, która szaleje na morzu i nad miastem i wskutek której ginie wraz z załogą statek. Ile wyjazdów wspaniałych eskadr korsarskich, ile bitew morskich, ile obrazów rozbicia się statków, które widzieli czytelnicy na ekranie i które ich wzruszały silnie,

było nakręconych w tym basenie dziecięcym!

Na skraju basenu, na skrzyni z taśmą siedziała młoda kobieta. Była ona silnie naszminkowana. Zaraz miano bowiem z nią kręcić. „Nosila stary wełniany szlafrok i sandały. Ssała mrożony cukier i zdradzała wielkie zaciekawienie na widok walki, jaką staczał statek z burzą.

Zbliżyłem się do niej i przedstawiłem się.

— Och, dzień dobry! — zawołała po francusku i posunawszy się nieco, uczyniła dla mnie miejsce na skrzyni z taśmą.

Była to Claudette Colbert. Tymczasem statek zniknął pod powierzchnią wody. Jeden z mechaników zakasał rękawy, zanurzył rękę w wodę i wyciągnął statek.

Ale Claudette Colbert już się tym nie interesowała. Zadowolona ze spotkania ze mną, zaczęła mi opowiadać o sobie.

Jutro:

Lubitsch „kreć” film

Włosów wypadanie, łupież, swędzenie skóry, głowy usunąć środki wzmacniające, pobudzające, odżywiające włosy. Laboratorium „ARIS” Stefana Artyńskiego, Warszawa, Zabia 5. Środki na porost brwi i rzęs bezpłatnie.

W cztery oczy

Intymne rozmowy z naszymi Czytelnikami

Tragedia 18-letniej dziewczyny

„CZARNOOKA KIKI” Z LUBLINA pisze nam:

„Wypowiadam się przed Tobą, Kochany Redaktorze, bo wiem, że tylko Ty możesz mi dać radę i tylko Ciebie posłucham. Mam nadzieję, że mi udzieliłś swej rady, bo sama nie wiem, co mam czynić ze sobą.

Moja tragedia miała taki początek. Poznałam raz na ulicy pewnego chłopca, który mi się tak podobał, że z pierwszego wejrzenia zakochałam się w nim, nie zważając na to, kim on jest.

Po kilku spotkaniach przyszedł do mojej mamusi, oświadczył mi i prosił o moją rękę, na co mamusia nie zgodziła się. Wówczas mój ukochany zaproponował mi, bym opuściła dom i wyjechała z nim na letnisko w ołpolic Lublina, gdzie miała być jego matka i siostra. Poszłam za głosem serca, nie zdając sobie sprawy, co z tego wyniknie.

Mając lat 18, nie miałam nawet pojęcia o takich lotrowskich sprawach. Byłam na letnisku dwa tygodnie, wcale nie zastanawiając się, z czego czerpię na utrzymanie. Mój ukochany, zresztą, przedstawił mi wszystko w tak jasnych barwach, że nie mogłam mieć co do tego żadnych wątpliwości. Myślałam, że znajdę w nim moje szczęście. Mówił, że jest synem lekarza z Warszawy i studiuje inżynierię.

Czy mogłam dopuścić myśli, że mnie oszuka? Aż nagle pewnego

dnia powiedział, że wyjeżdża, ale wieczorem wróci. Tak się też stało. Wrócił i przywiózł ze sobą dużo pieniędzy. Pytam, skąd te pieniądze. Odpowiada, że był u znajomego i ukradł mu te pieniądze. Struchlałam. Nie wiedziałam, co robić.

Nie długo trzeba było czekać na dalszy ciąg. Aresztowano nas troje: jego, siostrę i mnie. Nie trudno sobie wyobrazić rozpacz mojej mamusi, wdowy, borykającej się z losem, mającej na utrzymaniu troje dzieci i teraz jeszcze takie zmartwienie. Przetrzymano nas w areszcie trzy tygodnie. Następnie zwolniono mnie za kaucją 35 zł., a za nich rodzice złożyli kaucję 200 zł. Ich rodzice są, zresztą, dosyć zamożni, będą łożyli na adwokatów, a cóż ja? Tym bardziej, że jego rodzice powiadają, że ja jestem wszystkiemu winna i całą winę na mnie zwałają.

Niedługo ma się odbyć sprawa sądowna. Jestem zupełnie bezradna, co tymi dniami tylko płaczę, nie mam do kogo zwrócić się o radę, co mam czynić. Czytajac Twoje rady, wiem, że już nie jednej upadłej dziewczynie dałeś wskazówki i dobre rady, więc i ja też czekam, myśląc, że mnie nie ominiesz i dasz radę, jak mam się bronić przed hańbą. Użyj mej złośliwej głowy, zaopiekuj się mną i radź...”

Myślę, że już w śledztwie musiałoby się wyjaśnić, iż nie ponosi Pani zbyt wielkiej winy w tej sprawie, a w każdym razie mniejszą, bo inaczej nie zwolniono by Pani za kaucją za ledwie 35 zł., gdy od tamtych żądano aż po 100 zł. od osoby.

Jeżeli Pani nie ma pieniędzy na adwokata, niech Pani to powie zawczasu w sądzie, a wyznaczony Pani będzie bezpłatnie obrońca z urzędu. Jeżeli Pani ma spokojne sumienie, nie i a Pani czego obawiać się wyroku. Sądy nasze są sprawiedliwe. Od każdego wyroku, zresztą, możliwe jest odwołanie, potem zaś jeszcze zostaje i kasacja. Słowem, przez tyle instancji zdoła Pani z pewnością, jeżeli nie od razu, dowieść swej niewinności. Proszę być tylko dobrej myśli.

Sądy polskie nie skazały jeszcze żadnego niewinnego.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN.FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU, GRYPIE, KATARZE

Irlandczycy grali niesłychanie brutalnie — Ofiarami padli nasi dwaj gracze

Sędziował w ringu p. Zapłata z Poznania, gdyż goście nie zgodzili się na Estończyka p. Matsowa, który punktował wraz z pp. Neumanisem (Łotwa) i Lewickim (Polska)

1914

TADEUSZ RYŚ

1918

PRZEZ KREW I ŁZY

WSTRZASAJĄCA POWIEŚĆ
O WOJNIE, BOHATERSTWIE I MIŁOŚCI

Było to w roku 1914. Młody major austriacki von Merizzi, adiutant wielkorządcy Bośni i Hercegowiny, pozostawał na służbie wywiadu rosyjski go. Spiskowcy młodserbscy wysłedzili działalność majora i po zamordowaniu jego kochanki, hrabiny Czardasz, wykradli szereg kompromitujących go dokumentów. Do majora przybył wysłannik spiskowców i okazał mu dowody jego działalności szpiegowskiej. Za cenę miłczenia zażądał by major, adiutant Połjorka, zamordował zniechęconego przez lud serbski namiestnika.

Gdy po kilku dniach, major nie wykonał rozkazu spiskowców, zniecierpliwiony przewodca ich, Milan Czabrinowicz, posłał do niego swą narzeczoną, Polkę, Anielę Grywinę, która współpracowała z rewolucjonistami. Grywinę zażądała wykonania ultimatum, ale von Merizzi podstępem uciekł za granicę i porwał ze sobą Polkę.

Do Sarajewa nadeszła tymczasem wiadomość o mających odbyć się we wrześniu 1914 roku manewrach nad granicą austriacko-serbską. Na manewry przybył również austriacki następca tronu arcyksiążę Franciszek. Ferdynand Milan Czabrinowicz zwołał zebranie czołowych spiskowców serbskich, by omówić sprawę zamachu na arcyksięcia. W zebraniu uczestniczyli między innymi, Gawryło Princyp.

Na zebraniu postanowiono wykonać zamach. Naczelnik organizacji terrorystów młodserbskich, szef sztabu srbkiego, Apis zatwierdził projekt zamachu. Rząd serbski, dowiedziawszy się o planach swego szefa sztabu, obawiał się wojny. Nie mogąc przeciwdziałać knowaniom potężnego szefa sztabu, postanowił zawiadomić rząd austriacki o ichrystostwo. Podczas przejazdu ulicami Sarajewa rzucił młody terrorysta, Nedelko Czabrinowicz bombę. Bomba chybiła celu: raniła tylko adiutanta następcy tronu. Gdy jednak następca tronu udał się autem by odwiedzić swego adiutanta, terrorysta Gawryło Princyp zdołał celnym strzałem zamordować Arcyksięcia i jego małżonkę. Inni spiskowcy skryli się u chłopów. Wasi Czabrinowicz w dole do kartofli. W nocy przybyła do chłopów policja.

Policja wykryła spiskowców i skutych w kajdany odprowadzono do więzienia. Anieli udało się w nocy zbiec z domu von Merizziego; po dłuższym blakaniu się w górach trafiła przy pomocy młodego chłopca czarnogórskiego do stacji kolejowej, gdzie ją zatrzymała policja, domagając się okazania paszportu.

Aniela oświadczyła, że paszportu nie posiada. Wyjaśniła, że padła ofiarą przemocy, gdyż siłą przewieziono ją przez granicę...

— Któż to porwał panią? — zapytał nieufnie policjant, spoglądając na nią z niedowierzaniem.

— Pewien oficer austriacki... — odrzekła Aniela. Bała się nazwać von Merizziego, w obawie, że zna miejscowych policjantów, i dzięki temu dowie się, gdzie ona przebywa.

— Powiada pani, że porwał ją jakiś oficer austriacki? Hm, hm, a jakże się on nazywa? — te słowa kobiety bez paszportu wzmogły jeszcze bardziej podejrzenia policjantów, którzy skrzyżowali ze sobą wieloznaczne spojrzenia.

— Nie znam jego nazwiska.

— Oficer porwał panią, a pani nie zna nawet jego nazwiska? — zauważyli ironicznie policjanci. — Proszę, niech pani pozwoli z nami. A któż to jest ten oto chłopiec? — wskazali młodego chłopca, który wrogim spojrzeniem spoglądał na dwóch policjantów, co zabrali jego piękną panią.

— Ten chłop przywiózł mnie konno, gdyż nie ma wozu... — odrzekła Aniela. — Moi panowie, czemu zatrzymujecie mnie? Spieszę się na pociąg!

— Nie gadać, proszę pójść z nami! — ujął policjant brutalnie ramię Anieli — Wydaje się nam pani podejrzanym ptaszkiem, a ty, bracie, pójdziesz także do mawia — zwrócili się z kolei do biednego chłopka.

Na nic nie zdały się słowa i wyjaśnienia. Aniela wraz ze swoim przygodnym opiekunem byli zmuszeni udać się na najbliższy posterunek policji, który mieścił się w jakiejś brudnej szopie. Tu Aniela przesiedziała trzy dni bez śledztwa. Po tym odprowadzono ją wraz z młodym chłopem na piechotę — policjanci, stanowiący eskortę nie pozwolili, by dosiadła konia — do jakiegoś małego miasteczka. Przybyła tam po całonocnym marszu. Brudne ulice miasteczka pełne były świń i wieprzów. Takiej ilości nie widziała jeszcze Aniela nigdy w życiu!

W tym to małym, czarnogórskim miasteczku znajdowało się więzienie, gdzie osadzono Anielę.

Tu jednak czuła się Aniela znacznie bezpieczniej, aniżeli w pałacu von Merizziego; aczkolwiek cela była ciasna, strasznie zaśmiecona, napchano do niej, jak do beczki, kilkadziesiąt kobiet, z którymi trudno było porozumieć się. Powietrze było tak duszne, że chwilami wydawało się Anieli, że zemdleje...

Nareszcie wezwano ją na śledztwo. Żądano od niej, by nazwała oficera austriackiego, który porwał ją i przewiózł do Czarnogórza. Aniela powtarzała wciąż, że nie wie, jak się ten oficer nazywa. Poznała go w pociągu, zdołał ją zwabić, przez granicę przewiózł ją w aucie, więcej nic nie wie...

— Wobec tego, nie będziemy się dłużej panią zajmować — oświadczył sędzia śledczy — odstawimy panią do granicy...

— Do której granicy? — zapytała Anielę.

— Nie mamy z Austrią wspólnej granicy, wobec tego odesłamy panią do Serbii, tam mają więcej czasu, niech się panią zajmą... Niech się Serbowie o panią troszczą...

Ta decyzja wielce uradowała Anielę. W Serbii zgłosił się do dowódcy „Czarnej Ręki”, który ułatwi jej powrót przez zieloną granicę do Sarajewa. Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło...

Anielę odprowadzono z powrotem do więzienia, które przypominało raczej chlew dla świń. Oczekiwała z niepokojem, by ją odesłano na serbską granicę, ale dzień mijał po drugim i żadna zmiana w jej sytuacji nie zaszła.

Pobyt w tych warunkach stał się dla niej nad wyraz uciążliwy. Tym bardziej, że towarzyszyki niedoli — złodziejki, morderczynie i prostytutki — tak niełitościwie obchodzili się z Anielą, że chwilami płakała z bólu.

Dopiero po upływie tygodnia wyprowadzono ją z celi. Pod eskortą dwóch żandarmów odesłano ją do jakiegoś gęstego lasu. Policjant kazał jej, by szła przed siebie lasem: jeśli odwróci się, będą strzelać. Takie mają polecenie.

— Ale gdzie tu jest granica? — zapytała Anielę.

— Znajdzie ją pani sama, maszerować! — groźnie krzyknęli policjanci, kierując na nią lufy rewolwerów.

Aniela poszła przed siebie. Tymczasem zapadła noc i w lesie zapanowały piekielne ciemności, tak, że nie było widać wokoło. Dokąd więc ma udać się? W jakim kierunku? Kolana uginają się pod nią. Głowa jej płonie, w gardle sucho a całe ciało ogarnęło straszliwe zmęczenie.

Ale szła przed siebie, nie wiedząc dokąd idzie, co chwila potykając się o jakieś drzewo, nie wiedząc czy nie wraca tam, skąd ją wysłali policjanci. Po raz pierwszy w swym życiu znalazła się w nocy w obcym lesie, a mimo to nie czuła wcale strachu, nie drgnęła nawet.

Jedno uczucie, jedna myśl tłumila w niej wszelki strach i obawę: było to pragnienie spotkania, zobaczenia się z Milanem, z człowiekiem, który związał się z nią, któremu oddała wszystkie swe myśli i uczucia. I przedzierając się poprzez ten mur ciemności, widziała w swej wyobraźni łagodną, uśmiechniętą twarz Milana, jego czule, porągające spojrzenie. Słyszała w poszumie drzew jego głos. Czasami wydawało jej się, że słyszy jego wołanie: „Zora! Zora!”... Nie, nie czuła się osamotniona w tym dzikim lesie, przy niej razem z nią szedł Milan, którego bliskość czuła przy sobie, tak jak gdyby naprawdę był przy niej...

Nagle usłyszała szczekanie psa. Zadrżała i przystanąła w miejscu. Ciemność lasu przeszło nagle światłość:

— Kto tam? — usłyszała czyjś głos, mówiący po serbsku.

— Kobieta... Sama... Proszę nie strzelać! — zawołała, pamiętając o tym, że w takich wypadkach straż graniczna ma prawo strzelać do przekraczających się przez granicę.

Światło zbliżało się. Po chwili ujrzała przy sobie żołnierza z karabinem w ręku. Żołnierz zapytał ją:

— Kim pani jest? Co pani tu robi?

— Proszę zaprowadzić mnie natychmiast do komendanta posterunku! Muszę pomówić z komendantem! — odrzekła zmęczonym głosem Aniela.

— Czy ma pani broń przy sobie? — zapytał żołnierz.

— Broń? Nie, nie mam broni przy sobie! Nie jestem macedońską terrorystką...

Żołnierz nie zważał na jej słowa, i zrewidował ją w brutalny sposób. Aniela ostro zaprotestowała przeciwko temu, ale to nie pomogło. Żołnierz spełniał swoje służbowe obowiązki. Ze wstydu i bólu miała Aniela łzy w oczach.

Po dokonaniu rewizji odprowadził Anielę do komendanta posterunku straży granicznej. Po krótkiej rozmowie dowiedział się, że ten oficer, jak wielu innych serbskich oficerów, należał do organizacji „Czarna Ręka”. Aniela opowiedziała mu wszystko, nie miała potrzeby ukrywać przed nim cokolwiek.

Oficer wysłuchał ją i powiedział:

— A więc, ma pani zamiar wrócić do Sarajewa i zgłosić się znowu do roboty... To pięknie!... Ale kto wie, czy zdąży jeszcze pani przybyć do Sarajewa!

— Dlaczego? Co się stało? — zapytała zaniepokojona Aniela.

— Ach, nie wie pani co się stało? Nie słyszała pani nic o zamachu sarajewskim? Organizacja „Czarnej Ręki” w Sarajewie dokonała zamachu na arcyksięcia i jego żonę... Przed godziną otrzymaliśmy tę wiadomość... Sytuacja jest nader poważna. Aniela zadrżała, słysząc tę nowinę...

(Dalszy ciąg jutro).

Pamiętaj o Pomocy Zimowej

Najstarsza pasażerka świata

Mając 104 lata odbyła podróż samolotem

104-letnia pani Alina Adcock pobiła w ostatnich dniach jedyny w swoim rodzaju rekord. Odbyła pierwszą w swoim życiu podróż samolotem i tym samym stała się najstarszą pasażerką świata.

Pani Adcock, która mimo swego podeszłego wieku, jest jeszcze bardzo dziarska i pełna energii, od dłuższego czasu marzyła o tym, aby obejrzeć ziemię z chmur, jak się wyraża. W końcu marzeniu jej stało się zadość i chociaż znajdowała się w powietrzu tylko piętnaście minut, jazda samolotem była dla niej tak niezwykłym przeżyciem, że brak jej słów, aby

go opisać.

Zanim weszła do maszyny, obejrzała ją ze wszystkich stron. Podczas lotu, jak opowiada, lekkie dreszcze przebiegały jej po plecach i pomimo że ma nieco stępiiony słuch, słyszała warkot motorów.

Najprzykrzejszy dla niej moment był ten, gdy lotnik prosił ją, aby zdjęła swoje okulary a nałożyła lotnicze. Starsza ka przypuszczała, że wskutek tego nic nie zobaczy. Nie uświadamiała sobie wcale, jaka jest szybkość samolotu i na jakiej znajdują się wysokości. Odniosła tylko takie wrażenie, jak gdyby jechała samochodem.

Po locie, gdy samolot szczęśliwie wylądował, wzruszającym głosem dziękowała pilotowi za tę darmową przejażdżkę, która sprawiła jej wiele przyjemności.

Obecnie, jak podaje prasa amerykańska, 100-letnia pani Elżbieta Hatfield pragnie pójść śladami pani Adcock, ale na razie nie może znaleźć pilota, któryby chciał wzbicie się z nią w powietrze. Gdy uda się jej zrealizować jej życzenie, będzie drugą z kolei najstarszą pasażerką powietrzną.

Frontem
do Morza!

Rola Spółdzielczości Spożywców w Polsce

Dwadzieścia lat rozwoju spółdzielczości spożywców w Odrodzonej Ojczyźnie, dokumentuje się poważnym dorobkiem trwałych liczb i wzrostu zaufania do form spółdzielczych w życiu gospodarczym ludności polskiej.

Z chaosu aprowizacji wojennej z przed laty dwudziestu, kiedy to istniało nie wiadomo ile rozmaitych spożywczych spółdzielni rozdzielczych i ich związków, wyłonił się i utrwalił jeden

Związek „Społem”, skupiający obecnie 1739 spółdzielni zdrowych, podlegających

kontroli lustracyjnej i z roku na rok zwiększających swój stan posiadania.

W 1918 r. można było doliczyć się na ziemiach polskich 540 spółdzielni spożywców z ilością 76 tysięcy członków i posiadających około 4 milionów złotych kapitału udziałów got. 1430

związkowe spółdzielnie spożywców skupiające się w „Społem” w dniu 31.XII 1937 r. liczą 324 tysiące członków, posiadają 2731 sklepów, zatrudniają 6070 pracowników i mają własnych funduszy obrotowych już przeszło 22 i pół miliona złotych.

dów Przemysłowych „Społem” w Kielcach, Włocławku, Dworkach i w Sokółwie osiągnie w roku bieżącym co najmniej 9 milionów złotych.

Zarówno obroty własnej produkcji związkowej jak i ogólne obroty handlowe stanowią w życiu społecznym Polski ważny odcinek samodzielnego frontu gospodarczego zorganizowanej ludności, ekonomicznie dotąd słabej i biernej.

Jest to pewnego rodzaju samorząd gospodarczy, oparty na zbiorowo zorganizowanych potrzebach około 10 proc. polskiej ludności. Dla wykazania czynnego udziału w życiu gospodarczym Polski jest to liczba oczywiście niedostateczna, ale jest ona oparta na przywilejach młodości i stałości. Ponadto ożywia ją poczucie solidarności społecznej i braterstwo współdziałania, a opiekują się nią duszy najlepszych synów Ojczyzny gorąco odczuwających i pragnących samodzielną gospodarczą przyszłość narodu.

Tak się wyraża ta realna siła materialna spółdzielni spożywców, posiadają a trwałe walor i znaczenie w obrotach gospodarczych państwa.

Spółdzielnie te zaopatrywane są przez Związek „Społem”, który, jak wiadomo, jest jednocześnie związkiem organizacyjno-rewizyjnym i hurtownią spółdzielczą.

Jako hurtownia — „Społem” działa decentralistycznie; posiada 32 oddziały hurtowe i kilkanaście składnic w większych ośrodkach państwa, a ponadto własne zakłady przemysłowe, z których to bezpośrednio aprowizuje wszystkie spółdzielnie spożywców i nie tylko własne, należące do Związku, ale stosownie do specjalnego układu, również państwowe spółdzielnie wojskowych zorganizowanych w Związku Spółdzielni Wojskowych.

Obroty handlowe Związku „Społem” sięgają obecnie blisko 100 milionów zł. a wartość produkcji Zakła-

Elektromonter

kino-operator (dyplomowany) przyjęty zostanie od zaraz.

Podania wraz z odpisami świadectw kierować pod adresem kina WF. i PW. Kielce.

Kina kieleckie:

Czwartak Marnotrawna córka

Palace: Każdemu wolno kochać i Szeik

WF. i PW. Granica

Casino: Dziesięciu z Pawlaka

Odznaczenie

Pan wojewoda kielecki dr Wł. Dziadosz odznaczył Złotym Krzyżem Zasługi p. inż. Eugeniusza Zagrodzkiego, na czełnika Wydz. Przem. Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach — Delegata Pana Mini-

stra Przemysłu i Handlu do kieleckiej Izby Rzemieślniczej.

Numer akt Km 497/38.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sadu Grodzkiego w Stopnicy, Maksymilian Komoniewski, mający kancelarię w Stopnicy, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 listopada 1938 r. o godz. 10-ej w Łatanicach w miejscu zajęcia odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Antoniego Zakrzewskiego składających się z 80 mtr. owsa, zajętych na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w Radomiu, oszacowanych na łączną sumę zł. 1040.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 3 listopada 1938 r.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”

okazuje do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

Trudno żyć kulturalnie bez

RADIOODBIORNIKA

TELEFUNKEN

Najnowsze modele tych aparatów do nabycia w sklepie Elektrowni

Kielce, ul. Sienkiewicza 59.

Urząd Skarbowy w Kielcach

Obwieszczenie o licytacji

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. . Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że dnia 18 listopada 1938 roku o godz. 10, w lokalu płatnika przy ul. Focha 9, celem uregulowania należności Skarbu od Wytwórni Fotochemicznej „Orion” odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Klische fotograf. w dobrym stanie 10 x 15 cm. firmy „Orion” 1000 tuz. 3.000 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu i miejscu licytacji.

Naczelnik Urzędu Skarbowego.

Złóż ofiarę na F. O. N.

B A R i RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

Kołduny litewskie w bulj. 60 gr.
Kielbasa sos c. bul. 40 gr.
Bigos myśliwski 30 gr.
Nóżka cielęca smażona 50 gr.
O.ór woł. pekł. z groch. 50 gr.

Ceny rzeźmienione od 1935 r.

Oddziałki sterowe i grzejniki elektryczne, żelazka, żelazki, żelazki, grzałki do zarys, poduszki i inne do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim T-wie ELEKTRYCZNYM Spółka Akc. w Radomiu ulica Traugutta Nr 53

Oddział aprowizacyjny

Wobec utworzenia oddziału aprowizacyjnego w Wydziale Rolnictwa i Reform Rolnych Urzędu Wojewódzkiego dotychczasowy referat spraw aprowizacyjnych przeniesiony został z Wydziału Samorządowego do gmachu Wydziału Rolnictwa i Reform Rolnych przy ul. Wesołej Nr 43 (tel. 1594)

MARNOTRAWNA CÓRKA

Wśród żywego zainteresowania pojawił się ostatnio na polskich ekranach nowy film znakomitej gwiazdy europejskich ekranów, fascynującej Zarah Leander p. t. „Marnotrawna córka”. Po niezapomnianych sukcesach pierwszych filmów Zarah Leander, a to „Paramatty” i „La Habanery”, jest „Marnotrawna córka” nowym, świetnym triumfem wspaniałej tej artystki. Żywa i frapująca treść filmu, osnuta na powieści i znakomitego pisarza Sudermanna a jednocześnie świetna gra Zarah Leander, oraz jej znakomitych czterech partnerów, a to mistrza maski, Heinricha George'a, Paula Hörbigiera, Leo Slezoka i George'a Aleksandra, złożyły się na całość filmową stojącą na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Na ilustracji naszej widzimy Zarah Leander, oraz Heinricha George'a w scenie z „Marnotrawnej córki”. Film wyświetlany jest w kinie „Czwartak”.

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetrový w 1 zpalcu w tekście str. I-za 50 gr. za tekst str. VIII 40 gr., ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.